

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นและเคลือบที่เหมาะสมต่อการผลิตของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมคุณค่าการท่องเที่ยวของจังหวัดระนอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการผลิต การจำหน่าย และพฤติกรรมการเลือกซื้อของที่ระลึกจังหวัดระนอง รวมทั้งการทดลองอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นและเคลือบที่เหมาะสมต่อการผลิตของที่ระลึกจังหวัดระนอง ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะของการวิจัยมีดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สภาพการผลิต การจำหน่าย และพฤติกรรมการเลือกซื้อของที่ระลึกจังหวัดระนอง
ผลการศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อของที่ระลึก และศึกษาสภาพการผลิตและจำหน่ายของที่ระลึกมีดังต่อไปนี้

5.1.1.1 พฤติกรรมการเลือกซื้อของที่ระลึก

ผลการศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อของที่ระลึก โดยการสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดระนอง จำนวน 200 รายพบว่านักท่องเที่ยวจำนวนมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.0) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 23.0) มีสถานภาพสมรสและโสด (ร้อยละ 52.5 และ 46.0 ตามลำดับ) ประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 36.5) สำเร็จการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 47.0) และระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 37.5) สำหรับภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยวนั้นพบว่ามากกว่าร้อยละ 80 เป็นคนไทยมาจากภาคใต้ (ร้อยละ 45.5) นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศมาจากประเทศเยอรมนี สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฟิลิปปินส์ จีน และสเปน โดยนักท่องเที่ยวเกินครึ่งนับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 60.0)

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางมาจังหวัดระนองพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวเดินทางกับเพื่อน (ร้อยละ 34.0) และมาเป็นกลุ่มกับญาติและครอบครัว (ร้อยละ 32.0) โดยมีผู้ร่วมเดินทางเฉลี่ย 7 คน มากที่สุดคือ 32 คน และน้อยที่สุดคือ 1 คน รับรู้ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดระนองจากเพื่อน (ร้อยละ 71.0) โดยเหตุผลของการจังหวัดระนองในครั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนมากเดินทางเพื่อการพักผ่อนและท่องเที่ยว (ร้อยละ 71.0) หากพิจารณาจำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาจังหวัดระนองพบว่า เกินกว่าร้อยละ 60 มามากกว่า 1 ครั้ง เฉลี่ยแล้วมาเป็นครั้งที่ 3 ซึ่งผู้ที่มามากที่สุดคือ 12 ครั้ง ใช้เวลาในการอยู่ 2-5 วัน (ร้อยละ 76.0) สถานที่ที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดได้แก่บ่อน้ำร้อน (ร้อยละ 54.5) รองลงมาคือทะเล (ร้อยละ 22.0) และน้ำตก (ร้อยละ 10.5)

เกี่ยวกับการซื้อของที่ระลึกพบว่านักท่องเที่ยวร้อยละ 81.0 เคยซื้อของที่ระลึกจังหวัดระนอง ซึ่งของที่ระลึกเพื่อการบริโภคมีจำนวนผู้ซื้อมากที่สุด (ร้อยละ 72.2) รองลงมาคือของที่ระลึกเพื่อการตกแต่งร่างกาย (ร้อยละ 14.2) เพื่อการใช้สอย (ร้อยละ 11.1) และเพื่อการตกแต่ง

บ้านเรือน (ร้อยละ 2.5) โดยลักษณะของของที่ระลึกที่มีการซื้อมากที่สุดรองจากอาหารได้แก่ สินค้า OTOP (ร้อยละ 11.0) อัญมณีและเครื่องประดับ (ร้อยละ 9.3) และสินค้าหัตถกรรม (ร้อยละ 5.6) สถานที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อของที่ระลึกได้แก่ร้านค้าในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 60.5) ซึ่งมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยคือ 1,001–5,000 บาท (ร้อยละ 36.4) ในการซื้อของที่ระลึกดังกล่าวมักจะซื้อภายหลังเสร็จสิ้นการท่องเที่ยวและระหว่างการท่องเที่ยว (ร้อยละ 48.1 และ 44.4) โดยเป็นการซื้อเพื่อให้ตัวเอง ฝากเพื่อน และฝากญาติเท่า ๆ กัน (ร้อยละ 39.5, 34.6 และ 25.9 ตามลำดับ)

การตัดสินใจซื้อสินค้าของที่ระลึกจังหวัดระนองของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญในด้านราคาสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.98) รองลงมาคือด้านผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.95) ด้านกระบวนการ (ค่าเฉลี่ย 3.92) ด้านช่องทางจัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 3.84) ด้านบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 3.78) ด้านการส่งเสริมการตลาด (ค่าเฉลี่ย 3.73) และด้านสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.69) ตามลำดับ สำหรับความต้องการรูปแบบของที่ระลึกจังหวัดระนองของนักท่องเที่ยวพบว่าประเด็นที่นักท่องเที่ยวมีระดับความต้องการสูงที่สุดได้แก่มีคุณภาพดี (ค่าเฉลี่ย 4.33) รองลงมาคือมีความคุ้มค่ากับราคา (ค่าเฉลี่ย 4.21) มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว (ค่าเฉลี่ย 4.18) สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายพกพา (ค่าเฉลี่ย 4.13) และมีรูปปลั๊กอินแปลกใหม่ไม่ซ้ำแบบใคร (ค่าเฉลี่ย 4.08)

ปัญหาและอุปสรรคในการซื้อของที่ระลึกจังหวัดระนองพบว่าประเด็นที่มีปัญหาและอุปสรรคสูงที่สุดได้แก่ขาดการโฆษณาประชาสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ย 4.01) รองลงมาคือรูปแบบไม่สวยงามดึงดูดใจ (ค่าเฉลี่ย 3.95) การส่งเสริมสนับสนุนจากรัฐบาล (ค่าเฉลี่ย 3.93) การจัดจำหน่ายไม่กระจายไม่ครอบคลุม (ค่าเฉลี่ย 3.86) และขาดความมีเอกลักษณ์ (ค่าเฉลี่ย 3.80) สำหรับความต้องการในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขปัญหาของที่ระลึกจังหวัดระนองพบว่ามีความต้องการให้มีชนิดของสินค้าที่หลากหลายระดับสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.22) รองลงมาคือปรับปรุงด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ย 4.14) ปรับปรุงคุณภาพของสินค้า (ค่าเฉลี่ย 4.05) และปรับปรุงทำเลที่ตั้งของแหล่งจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.04)

5.1.1.2 สภาพการผลิตและจำหน่ายของที่ระลึก

ผลการศึกษาสภาพการผลิตและจำหน่ายของที่ระลึก โดยใช้การสอบถาม และการบันทึกภาพของที่ระลึก จากผู้จำหน่ายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดระนอง และผู้ผลิตของที่ระลึกที่มีจำหน่ายอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดระนอง จำนวน 27 ราย พบว่าผู้ผลิตและผู้จำหน่ายส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 81.5) มีอายุสูงกว่า 50 ปี (ร้อยละ 29.6) รองลงมาอายุระหว่าง 41–50 ปี (ร้อยละ 22.5) มีสถานภาพสมรสแล้ว (ร้อยละ 66.7) สำเร็จการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 66.7) และนับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 81.5) สำหรับอาชีพที่เกี่ยวกับของที่ระลึกพบว่าผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเกือบครึ่งเปิดร้านจำหน่ายของที่ระลึก (ร้อยละ 44.4) ที่เหลือเป็นผู้ผลิตของที่ระลึก และทั้งผลิตและเปิดร้านจำหน่ายของที่ระลึกจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 25.9) มีรายได้หลักต่อเดือนเป็นเงิน 10,001–30,000 บาท (ร้อยละ 55.6) ส่วนมากเป็นรายได้จากการขายสินค้าของที่ระลึก โดยพบว่าช่วงเวลาที่ขายของที่ระลึกได้ดีที่สุดคือเดือนมกราคม (ร้อยละ 40.7) รองลงมาคือเดือนเมษายน (ร้อยละ 37.0) เดือนกุมภาพันธ์ เดือนมีนาคม และเดือนธันวาคม (ร้อยละ 14.8)

ความต้องการเกี่ยวกับลักษณะของของที่ระลึกจังหวัดระนองพบว่าผู้ผลิตและผู้จำหน่ายมีความต้องการให้ของที่ระลึกจังหวัดระนองมีคุณภาพดีอยู่ในระดับสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.41)

รองลงมาได้แก่ให้เป็นสินค้าของที่ระลึกจากธุรกิจชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.00) มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายพกพา และสะท้อนภูมิปัญญาชาวบ้าน (ค่าเฉลี่ย 3.89)

ปัญหาและอุปสรรคในการจำหน่ายของที่ระลึกจังหวัดระนองพบว่าผู้ผลิตและผู้จำหน่ายของที่ระลึกมีปัญหาและอุปสรรคระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนจากรัฐบาล (ค่าเฉลี่ย 3.22) รองลงมาคือปัญหาสินค้าซ้ำแบบกันทุกร้าน (ค่าเฉลี่ย 2.89) และปัญหาขาดการโฆษณาประชาสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ย 2.82) สำหรับความต้องการในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไข ปัญหาของที่ระลึกจังหวัดระนองได้แก่ต้องการให้มีการยกระดับคุณภาพของสินค้า ต้องการการส่งเสริมสนับสนุนจากรัฐบาล (ค่าเฉลี่ย 3.74) และต้องการให้มีการพัฒนารูปแบบสินค้า (ค่าเฉลี่ย 3.63)

รูปแบบและประเภทของที่ระลึกที่มีจำหน่ายพบว่าสินค้าของที่ระลึกจังหวัดระนองที่มีการผลิตและจำหน่ายมากที่สุดในกลุ่มอาหารที่เป็นทั้งอาหารพร้อมรับประทาน และอาหารแห้ง ส่วนของที่ระลึกที่อยู่ในกลุ่มของใช้ที่นิยมได้แก่เครื่องประดับที่ทำจากมุก เครื่องหนังที่ทำจากหนังปลากะเบน และมีผู้ผลิตเพียงรายเดียวในจังหวัดระนองที่ผลิตสินค้าของที่ระลึกประเภทเซรามิก

5.1.2 อัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นและเคลือบที่เหมาะสมต่อการผลิตของที่ระลึกจังหวัดระนอง

ผลการออกแบบของที่ระลึก และการทดลองอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นและเคลือบ มีดังต่อไปนี้

5.1.2.1 การออกแบบของที่ระลึกที่ช่วยส่งเสริมคุณค่าการท่องเที่ยวของจังหวัดระนอง

การออกแบบของที่ระลึกที่ช่วยส่งเสริมคุณค่าการท่องเที่ยวของจังหวัดระนอง กำหนดให้ผลิตภัณฑ์สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ เป็นผู้บริโภค และผู้ผลิต ผู้จำหน่าย เพื่อให้เกิดความสมดุล ซึ่งผลของแนวคิดนำมาสู่การออกแบบร่างของที่ระลึกที่ช่วยส่งเสริมคุณค่าการท่องเที่ยวของจังหวัดระนองที่เป็นของใช้และของตกแต่งจำนวน 4 ประเภทได้แก่ ของที่ระลึกประเภทภาชนะบรรจุ ประเภทของตกแต่ง ประเภทของใช้ในสปา และประเภทแก้วกาแฟ หลังจากนั้นเลือกเบื้องต้นจำนวน 5 แบบ ซึ่งเป็นของที่ระลึกประเภทภาชนะบรรจุทั้งลักษณะภาชนะมีฝา และภาชนะทรงสูง โดยภาชนะมีฝาสามารถใช้บรรจุสินค้าประเภทอาหารเพื่อใช้ส่งเสริมการขายได้ ทั้งนี้บนพื้นที่ของฝาภาชนะสามารถทำลวดลายที่เป็นสัญลักษณ์ หรือเขียนชื่อสถานที่ตามความต้องการได้ สามารถประยุกต์เป็นกล่องสบู่ และภาชนะบรรจุเอนกประสงค์ได้ ลักษณะผลิตภัณฑ์สามารถนำไปใช้งานได้หลากหลาย รวมทั้งมีทางเลือกในการตกแต่งผลิตภัณฑ์ได้มากวิธี

จากรูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่เลือกในขั้นแรกนำมาพิจารณาสัดส่วนความลงตัวด้านแนวความคิด เนื้อหา และสัญลักษณ์ในงาน พบว่างานประเภทภาชนะบรรจุที่มีฝาปิดเปิดโอกาสทางเลือกในการประยุกต์นำไปใช้งานของผู้ใช้ได้อย่างหลากหลาย ขณะเดียวกันก็มีทางเลือกในการผลิตทั้งด้านเนื้อดินปั้น เคลือบ และการตกแต่งผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายวิธี เนื่องจากไม่มีข้อกำหนดในด้านคุณสมบัติ อีกทั้งสามารถปรับเปลี่ยนรูปร่างได้มาก จึงเลือกรูปแบบงานของที่ระลึกประเภทภาชนะบรรจุที่มีฝาปิด

5.1.2.2 ทดลองอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นและเคลือบที่เหมาะสมต่อการผลิตของที่ระลึกจังหวัดระนอง

1) ผลการทดสอบคุณสมบัติของน้ำดินพบว่าอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นจำนวน 36 สูตรมีร้อยละของน้ำที่ใช้ในการขึ้นรูปอยู่ระหว่างร้อยละ 40–50 ที่ความถ่วงจำเพาะ 1.60–1.70 ใช้ปริมาณสารช่วยกระจายลอยตัวร้อยละ 0.17–0.37 มีอัตราการหล่อแบบที่ 5 นาทีระหว่าง 0.20–1.10 เซนติเมตร และอัตราการหล่อแบบที่ 10 นาที ระหว่าง 0.30–1.40 เซนติเมตร การทดสอบคุณสมบัติเมื่อแห้งพบว่าสามารถหล่อแห้งทดสอบได้จำนวน 17 อัตราส่วนผสม มีการหดตัวเมื่อแห้งระหว่างร้อยละ 1.29–5.31 การหดตัวหลังเผาที่อุณหภูมิ 1,230 องศาเซลเซียส บรรยากาศ Oxidation ระหว่างร้อยละ 4.97–6.45 มีการหดตัวรวมระหว่างร้อยละ 6.85–11.17 มีการดูดซึมน้ำอยู่ระหว่างร้อยละ 4.96–17.96 มีสีขาวมากจนถึงสีครีมเมื่อพิจารณาด้วยตาเปล่า และเมื่อทดสอบสีโดยใช้เครื่องวัดสีโดยใช้ระบบการวัดแบบ C.I.E Lab L*, a*, b* พบว่าเนื้อดินปั้นมีความสว่างของเนื้อสี (L*) อยู่ระหว่าง 84.36–92.51 มีค่าเปรียบเทียบระหว่างสีแดงกับสีเขียว (a*) อยู่ระหว่าง 1.02–2.45 และค่าการเปรียบเทียบระหว่างสีเหลืองกับสีน้ำเงิน (b*) อยู่ระหว่าง 5.25–14.38

เมื่อพิจารณาคุณสมบัติของอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นที่เหมาะสมต่อการผลิตของที่ระลึกจังหวัดระนอง จึงเลือกอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นจุดที่ 2 ซึ่งมีอัตราส่วนผสมของดินขาว จังหวัดระนอง ร้อยละ 70 ดินดำ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ร้อยละ 20 ทรายขาว จังหวัดสงขลา ร้อยละ 5 และหินฟันม้า จังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 5 ใช้น้ำร้อยละ 42.50 เพื่อใช้ในการทำน้ำดินที่มีความถ่วงจำเพาะ 1.67 ใช้สารช่วยกระจายลอยตัว (โซเดียมซิลิเกต) ร้อยละ 0.30 มีอัตราการหล่อที่ 5 นาทีเท่ากับ 0.5 เซนติเมตร และ 0.6 เซนติเมตร ที่ 10 นาที คุณสมบัติเมื่อแห้งและหลังเผาของอัตราส่วนผสมจุดที่ 2 พบว่า มีการหดตัวเมื่อแห้ง ร้อยละ 2.58 การหดตัวหลังเผา ร้อยละ 6.11 และมีการหดตัวรวม ร้อยละ 8.53 เนื้อดินเป็นสีขาว หลังเผาที่อุณหภูมิ 1,230 องศาเซลเซียส บรรยากาศ Oxidation และมีการดูดซึมน้ำ ร้อยละ 14.44

2) ผลการทดสอบคุณสมบัติของอัตราส่วนผสมของเคลือบที่เหมาะสมกับเนื้อดินปั้นจำนวน 36 อัตราส่วนผสมภายหลังการเผาที่อุณหภูมิ 1,230 องศาเซลเซียส บรรยากาศ Oxidation พบว่าเคลือบที่ได้มีสีขาวน้อยจำนวนมากที่สุดคือ 15 สูตร เคลือบสีครีม (Cream) จำนวน 6 สูตร เคลือบขาวมาก (Very White) จำนวน 5 สูตร เคลือบสีขาว (White) จำนวน 5 สูตร อีกจำนวน 5 สูตรเป็นเคลือบสีเหลือง ในจำนวนนี้มีเคลือบใสจำนวน 11 สูตร และเคลือบทึบ จำนวน 25 สูตร โดยมีผิวเคลือบลักษณะมันจำนวน 5 สูตร ผิวเคลือบกึ่งด้านกึ่งมันมีจำนวน 10 สูตร และมีลักษณะผิวเคลือบด้านจำนวน 21 สูตร ด้านตำหนิเคลือบที่พบได้แก่เคลือบราน รูเข็ม การร่อนออกจากเนื้อดินปั้น การแยกตัวออกจากกันของเคลือบหรือเคลือบตึงตัว รวมทั้งผิวเคลือบด้านจากการที่เคลือบยังไม่สุกตัว

เมื่อพิจารณาคุณสมบัติของเคลือบที่เหมาะสมกับเนื้อดินปั้นหลังเผาที่อุณหภูมิ 1,230 องศาเซลเซียส บรรยากาศ Oxidation จึงเลือกอัตราส่วนผสมของเคลือบสูตรที่ 27 มีอัตราส่วนผสมของดินขาวจังหวัดระนองร้อยละ 10 หินฟันม้าจังหวัดนครศรีธรรมราชร้อยละ 40 ทรายขาวจังหวัดสงขลาร้อยละ 30 หินปูนจังหวัดระนองร้อยละ 20 และใช้ซิงค์ออกไซด์ร้อยละ 10 เป็นวัตถุดิบเพิ่ม ภายหลังการเผาที่อุณหภูมิ 1,230 องศาเซลเซียส บรรยากาศแบบ Oxidation พบว่าเคลือบมีลักษณะเป็นเคลือบใส ลักษณะผิวเคลือบมันแวววาว มีตำหนิชนิดเคลือบราน และรูเข็มเล็กน้อย

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยว ผู้ผลิตและผู้จำหน่าย มีความต้องการเกี่ยวกับของที่ระลึก จังหวัดระนองที่สอดคล้องกันคือ ต้องการให้ของที่ระลึกมีคุณภาพดี ส่วนในเรื่องที่มีความต้องการระดับต่ำที่สุดที่สอดคล้องกันคือของที่ระลึกที่อ้างอิงประวัติศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องมาจากของที่ระลึกที่มีชื่อเสียงของจังหวัดระนองและนักท่องเที่ยวนิยมซื้อได้แก่ของที่ระลึกประเภทของบริโภค เช่น อาหารแห้ง ซาลาเปา เม็ดมะม่วงหิมพานต์ เป็นต้น ส่วนของใช้ของจังหวัดระนองได้แก่ ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังจากหนังปลา กระเบน และผลิตภัณฑ์จากมุก เป็นสินค้าที่มีราคาแพง ซึ่งลักษณะการซื้อของที่ระลึกของนักท่องเที่ยว จังหวัดระนองนี้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเลือกซื้อของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา (จิราพร ชาสันเทียะ, 2552) ที่พบว่าเหตุผลในการซื้อสินค้าที่ระลึกคือเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เลือกซื้ออาหารไทยมากที่สุด (ดุลพาห เจริญจิตต์, 2547) นอกจากนี้ของที่ระลึกประเภทเซรามิกก็ไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเนื่องจากมีผู้ผลิตเพียงรายเดียวและดำเนินงานในลักษณะกลุ่มของชุมชนไม่ใช้การผลิตแบบอุตสาหกรรม

5.2.2 ผลการทดลองพบว่าอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นหลังเผาที่อุณหภูมิ 1,230 องศาเซลเซียส บรรยากาศ Oxidation มีการดูดซึมน้ำอยู่ระหว่างร้อยละ 4.96–17.96 จัดเป็นเนื้อดินปั้นประเภทเออร์เทนแวร์สีขาว เนื่องจากเนื้อดินปั้นชนิดนี้มีการดูดซึมน้ำสูงคือระหว่างร้อยละ 7–9 หากเป็นเนื้อดินปั้นชนิดสโตนแวร์จะมีการดูดซึมน้ำหลังการเผาต่ำกว่าร้อยละ 3 (ปริดา พิมพ์ขาวขำ, 2532, หน้า 369–371) แต่ไม่ว่าจะเป็นเนื้อดินปั้นชนิดใดโดยส่วนมากจะใช้วัตถุดิบหลักไม่แตกต่างกัน อันได้แก่ ดินขาว ดินดำ หินฟันม้า และทราย (หรือหินเขียวหนุมาน) ดังเช่นพิมพ์วัลคุ วัณโนภาส (2535) ที่ทดลองทำเนื้อดินปั้นสำหรับทำตุ๊กตาดินเผา โกลม รักษังค์ (ม.ป.ป.) ทดลองหาอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นสำหรับขึ้นรูปด้วยวิธีหล่อ Grebanier (1975) ทดลองหาอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นที่ใช้สำหรับขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน และ Norton (1952) ทดลองหาอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นที่เผาในอุณหภูมิ 1,225–1,250 องศาเซลเซียส เป็นต้น มีการใช้วัตถุดิบหลักทั้งสี่ชนิดดังกล่าวข้างต้นเช่นเดียวกัน ความแตกต่างของคุณสมบัติหลังเผาเกิดจากคุณสมบัติของวัตถุดิบที่ต่างแหล่งกัน อัตราส่วนผสมที่ต่างกัน และที่สำคัญคืออุณหภูมิการเผาแตกต่างกัน ดังนั้นหากต้องการเนื้อดินปั้นชนิดสโตนแวร์จึงสามารถใช้อัตราส่วนผสมจากการทดลองครั้งนี้ไปเผาในอุณหภูมิสูงขึ้น เช่นที่ 1,250–1,280 องศาเซลเซียส

5.2.3 ผลการทดลองพบว่าอัตราส่วนผสมของเคลือบที่สุกตัวและมีความมันวาวมีปริมาณดินขาวในอัตราส่วนผสมน้อยกว่าร้อยละ 20 และมีหินฟันม้ามากกว่าร้อยละ 30 กรณีที่มีดินขาวมากกว่าร้อยละ 20 และหินฟันม้าน้อยกว่าร้อยละ 20 เคลือบมีลักษณะเป็นเคลือบที่ไม่สุกตัวหรือเป็นเคลือบด้าน เนื่องจากหินฟันม้ามีคุณสมบัติในการลดอุณหภูมิ (Flux) และดินขาวมีคุณสมบัติทนความร้อนได้สูง (Refractory) แต่ทั้งนี้หินฟันม้าก็เป็นเหตุทำให้เกิดการรานตัวในเคลือบได้ โดยเฉพาะหินฟันม้าจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหินฟันม้าชนิดโซดา (Soda Feldspar) ที่มีอุณหภูมิการหลอมตัวต่ำกว่าหินฟันม้าชนิดโปแตสเซียมซึ่งเป็นอีกชนิดหนึ่งที่นิยมใช้ในงานเซรามิก การแก้ไขปัญหการรานดังกล่าวอาจปรับที่อัตราส่วนผสมของเคลือบ หรือจำเป็นต้องปรับปรุงอัตราส่วนผสมทั้งเคลือบและเนื้อดินปั้น (โกลม รักษังค์, 2538, หน้า 164)

จากผลการทดลองที่มีการเลือกอัตราส่วนผสมของเคลือบที่มีลักษณะเป็นเคลือบใส ลักษณะผิวเคลือบมันแวววาว ให้เป็นเคลือบที่เหมาะสมต่อการผลิตของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมคุณค่าการท่องเที่ยวของจังหวัดระนอง แต่ทั้งนี้ลักษณะของของที่ระลึกบางประเภทอาจเหมาะสมกับเคลือบที่มีลักษณะผิวด้าน กึ่งด้านกึ่งมัน หรือลักษณะผิวขรุขระที่เป็นตำหนิจากการดึงตัวของเคลือบ ดังนั้น นอกจากอัตราส่วนผสมสูตรที่ 27 ที่มีลักษณะผิวมันแวววาวแล้ว อาจเลือกเคลือบด้านสีขาวสูตรที่ 3 เคลือบด้านสีเหลืองสูตรที่ 17 เคลือบกึ่งด้านกึ่งมันสูตรที่ 20 และเคลือบดึงตัวสูตรที่ 29 เพื่อใช้ในการตกแต่งเคลือบผิวผลิตภัณฑ์เซรามิกได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

5.3.1.1 การใช้เนื้อดินปั้นเพื่อการทำแก้วกาแฟหรือภาชนะบรรจุอาหารควรทดลองเผาที่อุณหภูมิสูงขึ้น หรือปรับอัตราส่วนผสมโดยใช้แผนภาพสี่เหลี่ยมด้านเท่าแทน เพื่อปรับปรุงให้เนื้อดินมีการดูดซึมน้ำหลังเผาตกลงอยู่ในกลุ่มของเนื้อดินปั้นชนิดสโตนแวร์

5.3.1.2 กรณีต้องการใช้เคลือบสี สามารถเลือกอัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นที่มีความขาวน้อยลงและคุณสมบัติอื่น ๆ ตามความต้องการได้ หรืออาจใช้ออกไซด์ให้สีเติมในเคลือบสำหรับเนื้อดินปั้นสูตรเดิม

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

5.3.2.1 ศึกษาทดลองทางด้านการผลิต และด้านการตลาดของสินค้าของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมคุณค่าการท่องเที่ยวของจังหวัดระนอง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมด้านการผลิตจริงของผู้ประกอบการในจังหวัดระนอง ความคิดเห็นของหน่วยงานผู้สนับสนุนในภาครัฐบาล รวมทั้งความคิดเห็นของผู้จำหน่ายและผู้ใช้งาน

5.3.2.2 ทดลองเนื้อดินปั้นและเคลือบที่หลากหลายสำหรับการเลือกใช้ได้ตามความต้องการของผู้ผลิต รวมทั้งทดลองวิธีการสร้างเนื้อดินปั้นและเคลือบที่สถานประกอบการสามารถดำเนินการผลิตเองได้